

Sy-li spēwat,
Pilnje džělat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njech ty spēwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw ée. F.

Šserbske njedžělske kopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Esmlerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a płaczi šchwórtlětnje 2.— hr. bješ porta.

Njedžela Łátare.

Čiřt na Romškich 5, 1—6.

Wudry šo njekhwat šwojeje mudrošče a šylny šo njekhwat šwojeje šylnošče a bohaty šo njekhwat šwojeje bohatřtwa. Ale šchtóž šo šhwalicž chze, tón šhwat šo teho, šo nje wě a řnaje, šo ja tón řnjesh šym, kiž šmilnošč, řud a prawdošč čžini na řemi; pšchetož na tych mam ja řpodobanje, tak praji Bóh pšches profetu Jeremiaša. A japoschtol Pawol to ř krótka řwobpřchimuje, hdyž piřche: „Šchtóž šo šhwat, tón šo šhwat teho řnjesa“. Nad nami řšchěřžanami šo pšches ničšo njeje řrařniřšo wopokafalo, tak Bóh woprawdže řmilnošč, řud a prawdošč čžini na řemi, hacž ř tym, šo řmy prawi čžinjeni pšches wěru. A dokelž řmy prawi čžinjeni pšches wěru, dha mamy pokoj ř Bohom pšches naščeho řnjesa řesom řhryřta. To je tón měř, kiž je wyschřči, dylži wřchitřon rořom, tón měř, kotryž řwět njemóže dacž, ale nam tež njemóže wřacž. Tež tyřchnošče, kotřez mamy w bėdženju tuteho řiwjenja řnjeshč a pšchětracž, tutón měř Boži rubicž njemóža. Šaj, my šo niž jenož ř tutyimi tyřchnoščami wotnamakamy tak derje, kaž chze hieč, ale my šo tež řhwatimy tych tyřchnoščow. Tak móžemy na prashenje: „Čžeho řměmy jako řšchěřženjo šo řhwalicž?“ po našchim tekře wotmowicž

1. my šo řhwatimy naščeho měřa ř Bohom
2. my šo řhwatimy naščeho bėdženja ř tyřchnoščemi.

I.

Jako řšchěřženjo řhwatimy šo teho řnjesa, dha řměmy šo řhwalicž najpřjódžy naščeho měřa ř Bohom. Měř, pokoj ř Bohom pak mamy, dokelž je ř nami měř čžinił a naš prawy čžinił pšches wěru. Přjedy hacž je čžlowjeł prawy čžinjeny pšches wěru, je mješ nim a Bohom njepřchěřřřtwa. Šřch džěleńřtu murju mješ Bohom a čžlowjełom postaji. Najřlubřche čžucže, ř kotřymž hřch, kaž dołho ř poklecžom njewodateje winy na nim leži, šo řjewi, je njeměř. „Bješbóžni řaneho měřa nimaju“ řka

husto pola profetow. Ale tón čžlowjeł, kiž chze řam tutu džěleńřtu murju pšchělamacž a pšchěd Bohom šo prawy čžinicž, je řwojimi řtutkami, měř, kotřymž pyta, njenamaka. Wón budže, haj dyrbi pšchěčřiwu Bohu mórřotacž, dokelž Bóh jemu řa jeho řamřnu prawdošč mřdu tak rucže a dospolnje njewuplaczi w tutyim řiwjenju a mřdu řa tamne řiwjenje tak wěřče njesarucži, kaž tajři řamopravy čžlowjeł měni, šo je to řařřužit. Tehodla tajřy řamopravi ludžo, kaž dołho šo řim derje wjedže, šo teho řnjesa řhwalicž njemóža ale jenož šwojeje mudrošče, wyschřtnošče, řylnošče, kaž řariseřřti w templu řamo pšchř modlenju čžini. Hdyž pak šo řim hubjenje dže, hdyž tyřchnošč pšchřndže, móža jenož řloržicž na tyřchnošč, kotřaž po řich měńjenju zyle bješ řich winy řich potřjechi a móža jenož mórřotacž pšchěčřiwu Bohu, kiž tajřu tyřchnošč pola nich dopuřchěži, měřto teho, šo by řej pola nich nimu hieč dał.

Zyle hinał, hdyž čžlowjeł jemu posticženu hnadu we wěřje řapřchimnje, hdyž šo, kaž řřowitř w templu pšchěd Bohom jako řhudeho hřřchnřta řpřřtaje a wřnaje, hdyž, měřto teho, šo Bohu tróžny a hordy napschěčřiwu řtupi abo pšchěřo řařo wot njeho přjecž na řwoje řamřne pucže bėži, wupřchěřřjenu wumóžerřřku ruku řapřchimnje a wot Boha řebi pucž přjódčřřacž dawwa, po kotřymž ma řhodžicž. Wón budže prawy čžinjeny wot Boha, wón dořtawwa řwědcženje řwřateho ducha w řwojej wutrobje, šo Bóh jemu wřchitře jeho hřchři wodařa, šo řesom řhryřta dla Bože řpodobanje nad nim wotpocžuje a šo budže Bóh w řim řapocžany dořry řtutř tež dořonjecž.

Šaj, to je něřchř, čžehož móže řšchěřžan woprawdže šo řhwalicž: my mamy pokoj ř Bohom pšches naščeho řnjesa řesom řhryřta, pšches našču wěru a naščeho jenicžřeho řřědnřka mješ Bohom a čžlowjełami. A tutón měř njeje jenož řčžinjeny na krótki čžaj, kaž šo druhdy měř mješ čžlowjełami čžini; ale na wěřčne čžajřy wobřaměńjeny. řunkróčž je wina řaplacžena a to płaczi na pšchěřo. řhryřtuř je měř řčžinił mješ Bohom a čžlowjełami na řchřřu na Golgacže. řižo řesajaj wěřchěři wo

nim: „Ta schtrafa leži na nim, so bñchmy my mēr mēli a psches jeho rany fmy sabojeni“. Jesuŝ kam ŝwojim wuozomnikam praji: „Mēr wam wostaju, ŝwój mēr wam dawam. Ja nje-dawam wam, jako ŝwēt dawa. Waŝcha wutroba ŝo njeŝtróžej ani ŝo njeŝtrachuj“ a dale: „To ŝym ja s wami rēczał, so bñŝcže we mni pokoj mēli. Na ŝwēcže macže wy cžęŝnoŝcž, ale budžcže dobreje nadžije, ja ŝym tón ŝwēt pschwinyl“. Duž ŝmēmny ŝo ŝhwalicž, so mēr mamy a tutón mēr ŝmēmny kóždy džen woptacž, hdyž ŝo k mērej podawamy a hdyž ŝawamy, hdyž ŝo do Božeho ŝłowa ponurjamy, hdyž luby njedželŝki džen na prawe waŝchnje ŝwjećimny. Wy ŝmēmny ŝo ŝhwalicž, so Bóh teje nadžije naŝ se wŝchēm wjeŝelom a mērom we wērje napjelni, taŝ, so jeho ŝwjate pucže ŝo nam ŝpodobaju, so pschecžiwio jeho wozženjam wjazny njemórkotamy, ale so ŝmy poŝni Božej ŝhwaly. A mjes tym, so ŝwētni cžłowjekojo tuto žiwjenje jako wójnu wŝchittich pschecžiwio wŝchittim wobhladuja, ŝmēmny my ŝhwalicž, so mēr Boži naŝche wutrobny a myŝle w ŝhryŝtuŝku Jesuŝku wobaruŝe, so w naŝchej wutrobje mēr Boži ŝnježŝtowo ma.

Tutón mēr w ŝhryŝtuŝku, kotrehož ŝo ŝhwaly, njeje jenož ŝpokojnoŝcž s Bohom a s jeho wozženjom — k temu móža tež njeŝchecženjo pschicž, hdyž ŝo se ŝtruchym poddacžom pod Božu wolu ponižuja — ale wjedže naŝ pscheco bliže k Bohu, my móžemy prajicž, wjedže naŝ k jeho wóžnej wutrobje. Psches ŝhryŝtuŝka mamy we wērje pschistuŝ k tutej hnadže, w kotrejž ŝtejmny. ŝnada, s kotrejž Bóh nam napschecžiwio pschicž, hdyž naŝ prawnyh cžini, wjedže naŝ do ŝchtanta hnadny, hdyž ŝwērni namakani budžemy. A taŝ ŝmēmny ŝo hižo w tutym žiwjenju ŝhwalicž hnadny Božej, w kotrejž ŝtejmny, wŝebje tež teho, so ŝmēmny s nutrnej, poŝutnivej, ponižnej wērjazej modlitwu w Jesuŝkowym mjenje ŝo kóždy cžak hnadnemu thrónej Božemu bližicž. Wy wēmny a wēriny, so hnadna teho ŝnjeŝa doŝaha taŝ daloko, jako mróczele du. Tuteje hnadny a pschistuŝa k tutej hnadže ŝmēmny ŝo ŝhwalicž.

Alle tón, kiž je tajku wulku wēž nad nami cžinił, tón hiŝcže wjazny cžini. Wy ŝmēmny ŝo tež ŝhwalicž teje pschichodneje kraŝnoŝcže, kotruž Bóh dacž budže. Po tutym cžaknyh žiwjenju budžemy do herbŝtwa tych ŝwjatnyh w ŝwētle pschekadzeni. Wy ŝhonimny, so je lóž nam padnył na wjeŝele mēŝtno, so je nam kraŝne herbŝtowo ŝo doŝtalo. Tehodla piŝche ŝwjaty Jan: „Moji najlubŝi, my ŝmy nēł Bože džeczi; ale ŝiewiło ŝo hiŝcže njeje, ŝchto my budžemy. Wy paŝ wēmny, hdyž ŝo ŝjewicž budže, so my jemu podobni budžemy, pschetož my jeho widžicž budžemy taŝ, kaž wón je.“ Haj, nēŝchto wulke ŝpodžiwne je, so ŝmēmny ŝo teho ŝnjeŝa, so ŝmēmny ŝo naŝcheho mēra s Bohom ŝhwalicž.

II.

Alle hiŝcže ŝpodžiwniŝche je, s najmjenŝcha psched cžłowŝtimaj wozomaj, so ŝmēmny ŝo tež tyŝchnoŝcžow ŝhwalicž. W naŝchim tekŝeje rēka: „Niž paŝ ŝamo to, ale my ŝhwaly ŝo tež tych tyŝchnoŝcžow“. To dyrbi ja cžłowjeka, kajkiž wot pschirody je, hudancžko bycž, so ŝo móžemy ŝwojich tyŝchnoŝcžow ŝhwalicž. Na tyŝchnoŝcž ŝaržicž, žalocžicž, mórkotacž — haj, to ŝo jemu ŝda prawje bycž. Abo ŝnano potom, hdyž je tyŝchnoŝcž pschetrata, potom je tež tajkemu cžłowjekoje ŝroŝymliwne, so móže dopomnje-nje na to, ŝchtož je pschetrat, ja cžłowjeka nēŝchto rjaneho a luboŝneho mēcž. S kaŝim ŝahorjenjom móže na pschiklad druhdy ŝtary wojat wo tym powjedžacž, ŝchtož je we wójnje na tradanjach a napinanjach pschecžerpil. Wērno je, so cžak w tym nastupanju róže pschicž, so dopomnječžu na wjele napschecžiwnoŝcžow we pomjatku wrócžo ŝtupicž dawa.

Alle taŝ w naŝchim tekŝeje njeje mēnjene. Drje tež ŝchecženjo ŝhonja: „Wŝchitko powuczenje, hdyž tudny je, njeŝda ŝo nam wjeŝelocž ale ŝrudžba bycž; ale potom — haŝle potom — wone pschicž poŝojny plód teje prawdoŝcže tym, kiž psches to ŝame ŝu ŝpytani“. A tola je ŝwjaty Pawoł teho mēnjenja, so ŝo dyrbi ŝchecžan tyŝchnoŝcžow ŝhwalicž móž, kaž dołho w nich ŝteji. A tehodla ŝmy prajili, kaž ŝo ŝmēmny naŝcheho mēra s Bohom ŝhwalicž, taŝ ŝmēmny ŝo tež naŝcheho bēdženja s tyŝchnoŝcžemi ŝhwalicž. Woboje nuŝnje hromadže ŝwižuje. To jene ŝhwalenje je pruha na to druge. To drje je w Božim ŝłowe nam ŝlubjene, so Bóh naŝ psches naŝche ŝamóženje njedawa ŝpy-towacž, ale cžini, so ŝpytowanje taŝ lónža dobudže, so my jo móžemy ŝnjeŝcž, ale to nam na žane waŝchnje njeje ŝarucžene, so budžemy, hdyž ŝmy jemu tyŝchnoŝcž abo žny rnył tyŝchnoŝcžow s Božej pomožu ŝbožownje pschetrati, potom wot wŝchittich dal-

ŝchich napschecžiwnoŝcžow a ŝpytowanjom pschepuŝcženi wostacž. Wy wēmny, so mamy psches wjele tyŝchnoŝcžow do Božeho kraŝ-ŝtwa ŝaŝcž.

Cžehodla ŝmēmny ŝo nētko jako ŝchecženjo ŝwojeho bēdženja s tyŝchnoŝcžemi ŝhwalicž? Tehodla, wotmolwi naŝch tekŝt, „doŝelž wēmny, so tyŝchnoŝcž ŝežerpliwocž pschicž“. Tyŝchnoŝcž je wŝchitko, ŝchtož wot wonkach a wot nutŝkach wŝchēdnje naŝchu duŝchu cžicžcži a wobcžežuje. Wona pschicž temu, kiž je prawny cžinjenny psches wēru, kiž ma mēr s Bohom, ŝežerpli-wocž, dawa jemu móž k njeŝenju, kotruž priedy njeje mēł. ŝežerpliwocž je ŝlamana ŝamŝna wola, kotraž nētko ŝwojich ŝamŝnyh pucžow ŝo wostaji a ŝo do Božich pucžow namaka. ŝežerpliwocž praji: „Moja duŝcha je cžicha k Bohu, kotruž mi pomha“ a ŝo modli: „Niž kaž ja cžžu, ale kaž ty cžžeŝch“. ŝežerpliwny wē, so ma pola Boha wŝcho, ŝwój cžak a ŝwoju ŝchtundu, so wón pomha, hdy a hdy w ó n cže, niž hdyž a hdyž my cžžemy. A tajku ŝežerpliwocž nawuŝnjemy w tyŝchnoŝcži pscheco lēpje. Wluwacž nawuŝnjemy jenož, hdyž do wody džeŝch a ŝežerpliwocž jenož nawuŝnjemy, hdyž tyŝchnoŝcž cže dompyta. Napoŝchtoł Pawoł je to ŝam ŝhonil, ŝchtož wo žohnowanju tyŝchnoŝcže piŝche. Tyŝchnoŝcž, prawje njeŝena, w pohladanju na Jesuŝa a w hlubokim ŝacžucžu naŝcheho mēra s Bohom pschicž ŝežerpliwocž, wucži naŝ cžicže a podacži do Božej wole, haŝ s wjeŝelocžu ŝwój ŝchicž njeŝcž.

ŝežerpliwocž paŝ pschicž ŝhonjenje. ŝežerpliwny ŝchecžen je tež naŝhonity, ŝwērny namakany, ŝerawjenny ŝchecžen, kiž wē, ŝchto na ŝwojeje wērje a na ŝwojim ŝbožniču ma. Ja ŝo waŝ wŝchittich prascham, kiž macže cžeŝe cžakny a hodžiny ŝady ŝo a ŝeže ŝo psches nje w ŝchecžanŝkej ŝežerpliwocži pschecž-dobēdžili, hač njeŝku runie tajke hodžiny ŝrudobny a ŝchicža hodžiny waŝchich najŝbožniŝchich ŝhonjenjom byle, wot kotružž žohnowanja nētko hiŝcže wužitk macže. Sinał niž hač psches tyŝchnoŝcž ŝo ŝraty ŝchecžan, ŝchecžan kiž ma nahonjenja, ŝcži-niŝch. Daj ŝebi lubicž, hdyž pruhowany budžecž. Proŝch jenož so by ŝwērny namakany byl, so by ŝhonil, kaŝ je ŝhryŝtuŝkowo móž w naŝchej ŝlaboŝcži móžna.

„ŝhonjenje paŝ pschicž nadžiju“. Naŝhonity, ŝwērny namakany ŝchecžan je tež ŝylny w nadžiji: Hdyž ŝy ŝam w cžež-lich hodžinach Božu ŝwērnoŝcž a prawdoŝcž, jeho troŝchowanja, jeho pomhazu bliŝkocž ŝacžuwat, dha ŝy potom ŝylniŝchi a wje-ŝelŝchi w tej wēŝtoŝcži: twoja wēra je wērnoŝcž, twojeho Boha ŝlubjenja njeŝebaju, a to pscheco s nowa poŝylnuje w nadžiji, so budže tón, kiž je hač dołal pomhał, tež dale pomhač a ŝkóncž-nje tež pomhač psches ŝchicž ke kónje, psches ŝrudobny k wjeŝelu, psches bēdženje k dobycžu a k mērej. A tuta nadžija njeŝahanibja. ŝbožne prawo ŝchecžanow je, so ŝmēdža pscheco ŝo nadžiječ ŝchecžan ma wulku, wēŝtu a kraŝnu nadžiju, ta njeŝahanibi, pschetož Bóh ŝam je ju dał a we wŝchittich tyŝchnoŝcžach ŝo jako prawta wopoka'uje. Cžim wjazny je ŝchecžan hižo pschecžerpil, cžim bohacžicžo je tež pomtož ŝwojeho Boha ŝhonil. Cžim hór-kiŝche je jemu huŝto žiwjenje w tutym ŝwēcže bylo, cžim ŝlódkiŝchi je jemu tež troŝcht ewangeliona byl. Cžim wjazny ŝemŝkich nadžijow je ŝo jemu ŝnicžiko, cžim luboŝniŝcho a jaŝniŝcho ŝo jemu hwēda teie jeneje nadžije ŝwēczi, nadžija na pschichodnu kraŝnoŝcž, kotruž Bóh dacž budže.

Taŝ ŝo tež tyŝchnoŝcžow ŝhwaly, ale ŝedžubimny prawje: my njeŝhwaly naŝchu ŝežerpliwocž, naŝche ŝhonjenja, naŝchu ŝylnu nadžiju. Wē, lubocž Boža je, kotruž ŝhwaly, kotraž je do naŝcheje wutrobny wulata psches ŝwjateho duŝcha, kotruž je nam daty. ŝswiaty duŝch wobŝwēdēži naŝchemu duŝchej, so ŝmy Bože džeczi, dawa nam ŝbožnu wēŝtoŝcž, so Bóh naŝ lubuje. S teho cžerpamy wjeŝelocž tež w tyŝchnoŝcžach. Bóh je lubocž, hdyž bjerje a hdyž dawa. We hlubinach tyŝchnoŝcže, kaž na wyko-foŝcžach ŝboža ŝhwaly jako ŝchecženjo, so je Bóh lubocž. A s tym ŝo ŝamnyh njeŝhwaly ale ŝhwaly ŝo teho ŝnjeŝa. M. we 2.

Pschicžne waŝchnje.

Pschicžne waŝchnje: Pschecžel naŝcheho kopjenka s rataŝŝkeho ludu, kotremuž naleži pomhač k poŝpŝchenju ŝrudnyh wobŝejnoŝcžow, ŝežele nam ŝcžehowaze ryncžki, kotrejž ŝu se žiwjenja a s naŝhonjenja we wulkih mēŝtach a na kraju piŝane, a jako tajke njech tež k nam rēcža:

Pschistojny cžlowjeſ je tón, kotryž je wſchudžom pſchistojny, aw rěczach kaž w ſadzerženju, kotryž njeſeli a kotryž njeპόζέτιwe rěcže njerěcži, kotryž ſo ſobu njeſmēja, hdyž njebolakojo njeპόζέτιwe rěcže maja. Schtóz ma njeპόζέτιwe rěcže a ſakruje, woſebje to němſke ſakrowanje, w kotrymž wupraja, ſo by jich Bóh ſa-tamaſ, tón ſluſcha do njeپſchistojneho, njerodneho praſa. Někotſi ludžo ſu hewaſ pſchistojni, ale woni ſebi rady njetjedža, hdyž jedyn kolmaſniſ ſapocžnje njeپόζέτιwe rěcže bledžicž; ale woni ſo potom jemu ſ woli ſobu ſmēja, woni ſo boja, ſo by wón to hewaſ ſa ſto wſaſ. Tole to je jara wopaſ! Cžlowjeſ dyrbi cžt-nicž, jaſo by to njeſlyſchaſ, abo dyrbi hnydom prajicž: „Ja žadny pſchecžel tajkeho žwanja njeſm!“ Hdyž jeneho cžlowjeſa ſa jara pſchistojneho dzeržimy, potom paſ widžimy, ſo ſo wón nje-pόζέτιwym rěczam ſobu ſichoze, cžini to jara hroſny ſacžishecž. Pola wſchitkich roſomnych a pſchistojnych, kaž tež pola wſchých woſebnych ludži w Eſerbach a w Němzach ſakrowanje a njeپόζέτιwe rěcže móda njeſu a tež ženje byle njeſu a tež njebudža Jedyn njeپόζέtimy ſažwanž, njech je ſhudny abo ſamóžity, budže wot wſchých pſchistojnych ludži ſažpěwany.

Šněſda njeپſchistojneho waſchnja ſu tam, hdyž je młody lud bjeſ dobreje naſedžby, taſ na knježich dworach abo w kaſar-mach. Pſches knježe dwory ſo potom burſka cželedž naſaſy, a wot teje hroſy ſtrach potom ſa burſku ſwójbu. Tcho dla je jara nuſne ſa kóždeho hoſpodarja, ſo wón ſwojeje cželedži wſchě njehodne rěcže frucže ſaſaſa. Jeſi cželedž pſchistojna a bjeſ poroſa, dyrbja tež hoſpodarjowe džecži ſebi cželedž wacžicž, je-li paſ mjeſ cželedžu njeپόζέtimych žwacžkow, dyrbja džecži ſo jich ſdalowacž, dyrbi ſwójba bóle ſa ſo bnež, hewaſ budža ſobu naſažene. —

Njeپſchistojne waſchnje ſo dale roſſchěrja pſches němſke taſ mjenowane humoristiſke ſpěwne konzerty. Te njeuſchne ſpěwy, kotrež ſo tam ſpěwaja, ſpěwa njeپſchistojny, njerodny lud potom na haſach a domach. W meſtach žadyn pſchistojny do tajkich konzertow njechodži, to je jemu hroſnoſeč. Pſches njeuſchne němſke knihi ſo tež njeپſchistojne waſchnje roſſchěrja. Wokoſonoſchěrjo maja knihi w draſeje ſchowane, a je njelečo pſchedawaja; tehodla dyrbjaſ pólzaſ kóždemu wokoſonoſchěrjeje jcho draſtu pſchepytacž.

Wina roſſchěrjenja njehodnych a njeپόζέtimych rěcži je ta, ſo ſo pſchezo tajny hlupi ludžo namaſaja, kotſiž ſo ſ temu ſmēja. Shakespeare, wulki jendželſki baſniſ, praji tole: „Ta plódna ſemja, hdyž njeuſchne, njehodne, njeپόζέtiwe rěcže roſtu, je ta, ſo ſo ludžo ſ temu ſmēja; hdy ſo nihtón tajkim rěczam ſmjaſ nje-by, by ſo jim ta plódna ſemja wotryka a cži bledžerjo bychu ſami wot ſo wotmjelſki!“ Tcho dla njedyrbi ſo ženje nihtón ſ tajkimi bledžakami ſobu ſmjecž.

Schtóz chze pſchistojny bnež, tón dyrbi dale bnež ſnjeſlitwy, wón dyrbi pytač po tych ſłowach žimy bnež: „Ty dyrbiſch twojeho bližicheho lubowacž jaſo ſam ſo“. Abó: „Wſchitto, ſchtož chzeče, ſo bychu wam ludžo cžinili, to cžiněže wy jim tež!“ Wón njeſmě nicžo cžinicž, ſchtož je jenemu roſomnemu cžlowjeſeje na-pſchecžitwe, ſchož jcho hneſa. Schtóz je pola njeپſchistojnych, njeuſchnych ludži, njeſmě ani ſtopy wot praweho pucža wot-ſtupicž, njeſmě ſo jich njeuſchnym rěczam ſobu ſmjecž a njeſmě jich ſle ſkutki ſobucžinicž; wón dyrbi jim wjele bóle ſ pucža hieč, jich pſches prawe a dobre waſchnje ſ polepſchenju wabieč, wſcho jene hacž je jim to prawje abo wopaſi. S. S.

Cžab ſańdže, wěcžnoſeč pſchińdže.

Šłóž: Mi wutrobnje ſo ſtyſheče.

Pſches Božu móž a hnadu

Cžab pſchezo dale dže;

Do Božeje' rukow kladu

Wſchu ból, wſcho wjekele.

Schtož je ſo ſažo ſtaſo,

Bóh ſam najlěpje wě,

ſaſ wjele wuplakalo

Pſches rany, bolocže. —

Cžom cžerpjenja taſ wjele

A ſboža maſo je?

Cžom luboſeči Bóh ſeče

ſaſ nable dželenje?

ſaſ wjele wócžkow haſny

A ertow woněmi,

ſo běh ſo pſcheſta cžakny

A džechu ſ wěcžnoſeči!

ſo bychmy dopomnili

ſo na dom njebieſti

A w tutej krotkej ſhwili

ſo ſ njeju bližili;

Wſchaſ na ſhryſta ſmy ſchecženi,

ſaž wjele naſ tu je

A pſches njoh' wufupjeni

ſa meſto zionſke.

Tu ſylſy roſſchěwany

Pſches duzy po pucžu;

Tam wjekeſeč paſ mamy

ſeje hižom ſlubjenu.

Tu ſtyſt po wótznym kraju

Nam dže pſches wutrobu;

Tam měr a pokoj maju,

ſiž wot naſ wuiſchli ſu.

Hdyž duſcha chžyła padacž

We cžaknej žaſeči,

Daj do přědka nam hladacž

We wěrje, w nadžiji!

Hdyž wócžko nam pſches rowy

Wjaž jaſnje njeuidži,

Njech wjekeſy a nowy

Duch hlada ſ wěcžnoſeči!

Wjedž naſ pſches tute cžakny

Pſchez' bliže ſ tebi dom!

Wſchaſ ty nam tróſchta naſny

ſo džemy ſ pokojom;

A hdyž ſo ſaſtyſkuje

Nam w ſamolutoſeči

Njech twój měr ſ njebieſ duje,

Nam duſchu woiſchewi.

Zyrkej a ſtat.

Bo woſjewjenju prufkeho miniſtra Boeliž je jich w Prufkej jemož hiſheče 1000 wuczerjow, kotſiž ſo ſarjeknychu, nabožne hodžimy w ſchuli dzeržecž. Přiedy běchu jich to 7000 byli. —

— Schto budže to nětt ſ naſchimi ſerbiſkimi žadanjemi? taſ praſcheja ſo jich pſchezo wjažy. A to bjeſ džiwa! Je tola po tych pſchitwolaznych wuczinjenjach w ſynodže wſchitto wotmjel-nyſko! Eda ſo, ſo je tola ſerbiſka ſuperintendentura a ſerbiſki ſuperintendent, to rěka, ta nadžija na dopjeljenje tutech pſhe-cžow w ſtraſche. Wocžakowacž to po prawom njedyrbjaſ, hdyž ſo to tu tola jedna wo jemu wěž zyrkwoje a nabožimy a ſ temu w jenym demokratiskim kraju, njerěcžo hallo wo tym, ſo my Eſerbjo to ſebi taſ někaſ tež ſaſlužimy! Se ſłowami a ſe ſlubje-njemi paſ ſamo my Eſerbja naſchecženi njeſmny! Duž je nad „wubjerku ewangelſkich Eſerbow“ runje kaž na ſłownej konfe-renzy ſerbiſkich duchownych, ſo hladaja žwěru ſa tym, ſo to, kaž taſ huſto, njewoſtanje, kaž hacž dotal. Stari Romjenjo prajachu

a molachu w tajnim padže: videant consules! to reka: njech bu czi, kiž bu pomolani, na straži a hotowi, wscho, sčtož je možne, cžinicž. Tole njech je tež Sserbam, jich potwolanyh wodžerjam a fastupjerjam kaž wschém hromadže pschivolane! Dže tu tola wo drohe kubla teje wěry a nabožiny!

Wobras.

Mały to wobras, kotryž potasam. „Drohotna blescha“, reka won.

Wulke město to! Jeho hašy bu czornoczmowe, srudne a frudžaze, polne symy a smjersta. Po tutech hašach cžeri žónsta. Kóžde džešacž krocjelow saběhuje do žněhoweje wjeńzy, wobkunje so sažo a sažo, stanje tež sažo a sažo a běži dale, abo ně, wlecze so wona dale a dale; pschetož dale dyrbi, dale psches tu cžmowu pusečinu, do kotrejež je strajkowanje pschewobrocžimo to hewal tak žiwe a žwětte a cžiste město.

A dale a dale běži, wlecze so žónsta jemu hodžinu — dvě hodžiny, dale a dale s města won t druhemu kónzej hobrskeho města. Posastacž nješně, komdžicž so nješně! Tam wonkach, daloko wonkach je khorownja a tam leži jeje khorow džecžo. W žwojimaj rukomaj dzerži a khowa žónsta něšcto, jemu drohotnosč; kědžbuje starosčimje, kak by jón dzeržala, khowala. A to je — litrka blescha polna wody, kotruž bě žebi wuproskła, nakupowala, haj nabědžila.

Bě to na přenim dnju strajkowanja; wodowody njedžělachu. Maczeč nješy a pschinyšy tu do khorownje, kotraž je wót cžlowkskeho žiwjenja kaž wotřesnjena, wodu, po hodžiny dolhim běženju wodu!

Słowa njenamakaj, kotrež mohle cži tutón wobras prawje pomjenowacž. Maczeč, kotraž psches cžnu, lód, žněh wulkeho města běži — a tam to khorow džecžo w khorowni bjes wody — to je to, sčtož sažož a podkožt dawa stawišnam a spěwam wo našim „modernym“ cžaku, kotryž tu nječesč na so wali. so khorow, džecžom, cžěšchym žwězu a wodu wja, so wumrěcž dyrbjachu.

To tón mały wobras, molowany we wulkim měsčje!

Occultismus.

Susčičo a husčičo cžitaj a žlyšiči nětkle tuto mjeno. Sčto so to sady njeho khowa? Sdyž dyrbimy s krotka prajicž: wschitzy cži cžlowjekojo, kofsiž so s potajnymi, nješnathymi mozami saběraju. Occultismus reka tež: wucžba wo potajnych wězach. Occultistoj so saběraju so s podeńženjemi, kotrež hač dotal ničto wujafnicž njemóžeje abo tola niz žyle, kaž na psch. žony, hypnosu, dalokowidženje, do žyła to, sčtož my wscho pod widženjom frosuminym; žem žlyščeja wožebje tež spiritistoj, kofsiž wschitke tajke podeńženja ducham pschipižuja. Drusy sažo na wopať duchow a duchowne žyle sačičkaja a wscho tajke naturškim mowam pschipižuja, nam hižo snathym a hiščeje nješnathym. Occultismus njeje ničto nowe ale něšcto jara stare, drje žobu to najstaršče. Saul pytasche w Endor pomoz pola occultisma. A mjes ludžimi je jich wjaz, hač žebi myžlišč, kofsiž nětk okultismej pschwižuja, tež wožebje njes Sserbami. Sčto wscho njepowjeda so to tola mjes Sserbami wo: nacžinjenju, wo pjenježnym smiju, wo wtdženjach a šewjenjach, wo cžornym pžu, wohnjowym mužu, pjenješhracž, wo kěchowach a starych hrodach a wschém možnym. Pschiwěra je hujto druhe mjeno sa to, sčtož so occultismus mjenuje. — Snadž pschi škadnosčiči tež tu w našim kopjenku wotym a tamnym sažo pišamy, kaž to hižo žmy. Pschetož tu je wjele pódla, sčtož je s nabožiny a wěry, abo wjazy drje pschecžimo nabožiny a wěry. —

S bliska a s daloka.

W Budyščinje jenrě 10. měrza archidiaconus s wonka žlyžby **S u d a**. Je to posledni žerbški duchowny sa Lubij byl. Psches 40 lět je w Lubiju skutkował a bu nětk 82 lět stary wot Boha teho Anjesa wotwolany. Póndželu, 13. měrza, bu w Budyščinje pokhowany, pschewodžany tež wot jich wjele Sserbow, kotrymž je s wulkej žwěru psches te dolhe lěta žwojeho žiwjenja žlyžil. Bóh spožč jemu wěcžny měr a wotpocžin! — Nětkole so w Lubiju jenož hiščeje kóžde bėrtkšlěta žerbška Boža žlyžba wotměwa.

W Draždžanach směje dženža, njedželu Laetare, popoldnju 1/24 hodž. farar Domaschla žerbšku Božu žlyžbu a to w žyřkwi.

S Prusseje. Žyřkwina šhromadžina sa wustawu (verfassunggebende Kirchenversammlung) sa stare pruske probinzy ma jich 221 wotpóžanzow. Rosdželiwšči tutech po žyřkwinyh stejniščeju, nadeńdžesč 145 pozitivnych abo na prawej stronje stejnych fastupjerjow, 47 bu se žryedžneje strony, 19 bu liberalni a 10 mjenuja so neutralni. To je sa wulku prusku ewangelsku žyřkej jene spokojaze fastupjerstwo, kotrež jej směsčja, so wustawa tajka budže, kotraž saměsčje drohe kubla ewangelskeje žyřkwe tež sa pschichod. Wožebity wubjerš je wustawu pschihotowat; wobstejesche s 42 wotpóžanzow, mjes nimi bě 27 pozitivnych, 9 žryedžneho stejniščeja, 4 liberalni, 2 neutralnaj. Kaž hižo nje-dawno šdželiwš, je so tutón wubjerš w sawodže t wustawje sa ewangelske wěruwusnacže rošžudžil a nacžil, wot prawej strony namjetowany, bu pschijaty. S tutech sažoži so nowa wustawa na to w žwjatym pišmje nam date ewangelion wot Žesufka Šhryštusa, teho šščižowaneho a stanjeneho, našeho Anjesa a Šbóžnika.

We Wittenbergu wotměwachu so žobotu 4. měrza a dalšche dny wulke Lutherowe žwojedženje. Běchu tam we wulkej licžbje šhromadženi fastupjerjo ewangelskich žyřkwjow Němskeje a wukraja, fastupjerjo wulkich žyřkwinskich šjednocženstwow, ewangelskich fakultow a drusy. S wukraja běchu tam pschedywšchém ewangelski aržybiskop Soederblom s Upsala w Šwedškej, ewangelski biskop Gomerus s Žinisteje a ewangelski biskop Raffay s Ungarškej. Fastupjena bě tam tehurunja hiščeje ewangelska žyřkej Danškej, Wukrajny, Polnózneje Ameriki a druhe. Žomnikaj Luthera a Melanchthona běšctaj s wěnzami wupšchenej. Šwjatocžnosčje wotměwachu so w hrodowskej žyřkwi, hdžež je Luther psched 400 lětami tak možnje pschipowjedat ewangelion Žesom Šhrysta. W nej stej tež rowaj Luthera a Melanchthona. Na Lutherowu row položi aržybiskop Soederblom krašny wěnz, pscheny se šwedškim barbami, wusnawajo, so jeho wótžny kraj w duchownym nišonu tak wulkeho džaka winojty njeje, kaž Lutheraj. Njedželu Invocavit wotně so žwjatocžnosč w měsčezanškej žyřkwi, kotraž bě se jelenymi pletwami wupšchena. W tutej žyřkwi je Luther pschedy wschém w měrzu 1522 předował, a to šapocžawšči njedželu Invocavit tuteho lěta, so wrócžiwšči s hroda Wartburg. S kšćki tuteje žyřkwe je wón w Invocavit-tydženju lěta 1522 s možnym žłowom pschewinšł tuch, kofsiž běchu špytali samucžicž a sawjercžecž škut reformazije w cžaku Lutheroweho pschewywanja na hrodze Wartburg. Tu měsčesche žwojedženške předowanje finiški biskop, mjes tym so wyschi žyřkwinskí rada Cordes s Lipska wotatnu Božu žlyžbu fastarasche. Žena s dalšchich žwjatocžnosčow bě we wožebitym twarjenju, „Lutherhalle“ mjenowanym. Pruska wyschnosč bě psches ministra kulta dra. Boelich fastupjena. — So bychmy so my wschitzy dopomnikl, sčto je Luther psched 400 lětami samohl s mozu žwojeje wěry a s mozu Božeho žłowa pschecžimo njepšchecželam žwonka žyřkwe a pschecžimo šabludženym šnitška žyřkwe. Štejnyh tuž žwěru t žwojej ewangelskej wěry, w nej s Lutherom so škožujo na bibliju, na Žesom Šhrysta žameho!

S i s t o w a n j e : **A. we W.** sa Judica. — **D. w B.** sa Palmarium.

Samolwity redaktor: farar Wyracž w Nošacžich.